

Novi paket pomoći – počela prijava!

Od 13.02.2021. godine na snazi je Uredba o utvrđivanju Programa direktnih davanja iz Budžeta Republike Srbije privrednim subjektima u privatnom sektoru u cilju ublažavanja ekonomskih posledica prouzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, koja je objavljena i u ''Službenom glasniku RS'' broj 11.

Direktna davanja, podrazumevaju uplate bespovratnih novčanih sredstava privrednim subjektima u privatnom sektoru. Ova sredstva mogu da se koriste isključivo za isplate zarada i naknada zarada zaposlenima.

Poslodavci se za korišćenje ovih mera mnogu prijaviti na portalu Poreske uprave i to za svaki mesec posebno, a za prijavu imaju vremena do poslednjeg dana u tekućem mesecu.

Ko ima pravo na korišćenje direktnih davanja?

Pravo na korišćenje direktnih davanja imaju privredni subjekti:

- Rezidentna pravna lica u smislu zakona kojim se uređuje oporezivanje dobiti pravnih lica
- Rezidentni preduzetnici (preduzetnici paušalci, preduzetnici poljoprivrednici i preduzetnici druga lica, u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana
- Ogranci predstavništva stranih pravnih lica

Nezavisno od toga da li su razvrstana na mikro, mala, srednja ili velika pravna lica u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Pravo na direktna davanja dakle mogu ostvariti privredni subjekti u privatnom sektoru:

- Koji su zaključno 13.02.2021. godine osnovani i registrovani kod nadležnog organa ili organizacije, tj. ako su do navedenog datuma postali obveznici PDV-a
- Kojima na poslednji dan meseca koji prethodi mesecu u kome se isplaćuju direktna davanja nije privremeno oduzet PIB

Ukoliko ispunjavaju uslove predviđene Programom pravo na isplatu direktnih davanja mogu da koriste i preduzetnici, preduzetnici poljoprivrednici i preduzetnici paušalci koji su registrovali privremeni prekid obavljanja delatnosti najranije na dan stupanja na snagu Programa.

Predmetna direktna davanja isplaćivaće se za tri meseca (april, maj i jun 2021. godine). Privredni subjekti moći će da ih iskoriste najkasnije do 30.07.2021. godine.

Direktna davanja utvrđivaće se kao proizvod:

- Broja zaposlenih (utvrđen na propisan način)
- Iznosa od 15.450,12 dinara (što predstavlja polovinu minimalne zarade za januar 2021. godine)

April 2021. godine

Kao proizvod broja zaposlenih sa punim radnim vremenom za čije je zarade i naknade zarada podneo Pojedinačnu poresku prijavu o obračunatim porezima i doprinosima (u daljem tekstu: Obrazac PPP-PD) za obračunski period februar 2021. godine, do 31. marta 2021. godine, umanjenog za broj zaposlenih kojima je kod tog privrednog subjekta prestao radni odnos počev od dana stupanja na snagu Programa do 31. marta 2021. godine i iznosa jedne polovine osnovne minimalne neto zarade za januar 2021. godine;

Broj zaposlenih umanjuje se za broj zaposlenih kojima je kod privrednog subjekta prestao radni odnos počev od 13.02.2021. do 31.03.2021. godine

Maj 2021. godine

U maju 2021. godine u iznosu koji se dobija kao proizvod broja zaposlenih sa punim radnim vremenom za čije je zarade i naknade zarada podneo Obrazac PPP-PD za obračunski period mart 2021. godine, do 30. aprila 2021. godine, umanjenog za broj zaposlenih kojima je kod tog privrednog subjekta prestao radni odnos u periodu od 1. do 30. aprila 2021. godine i iznosa jedne polovine osnovne minimalne neto zarade za januar 2021. godine;

Broj zaposlenih umanjuje se za broj zaposlenih kojima je kod privrednog subjekta prestao radni odnos počev od 01.04.2021. do 30.04.2021. godine

Jun 2021. godine

Kao proizvod broja zaposlenih sa punim radnim vremenom za čije je zarade i naknade zarada podneo Obrazac PPP-PD za obračunski period april 2021. godine, do 31. maja 2021. godine, umanjenog za broj zaposlenih kojima je kod tog privrednog subjekta prestao radni odnos u periodu od 1. do 31. maja 2021. godine i iznosa jedne polovine osnovne minimalne neto zarade za januar 2021. godine.

Šta sve još može ući u obračun ukupnog broja zaposlenih

Broj zaposlenih kod preduzetnika, preduzetnika paušalca, preduzetnika poljoprivrednika i preduzetnika drugog lica uvećava se za 1 (jedan), osim u slučaju kada preduzetnik, preduzetnik paušalac, preduzetnik poljoprivrednik ili

preduzetnik drugo lice imaju istovremeno i status zaposlenog ili korisnika penzije.

Broj zaposlenih uvećava se i za broj zaposlenih sa nepunim radnim vremenom, i to tako što se za svakog zaposlenog sa nepunim radnim vremenom ukupan broj zaposlenih uvećava srazmerno ugovorenom procentu angažovanja zaposlenog sa nepunim radnim vremenom u odnosu na puno radno vreme, a što se utvrđuje na osnovu podataka iz Obrasca PPP-PD za odgovarajući obračunski period.

Broj zaposlenih umanjuje se za broj zaposlenih za koje isplata zarade, odnosno naknade zarade, za obračunski period u celosti pada na teret drugih isplatilaca, a koje isplate imaju oznaku vrste prihoda (OVP) od 204 do 211 u Pravilniku o poreskoj prijavi za porez po odbitku. Izuzetak bi bila lica koja su jedan deo meseca bila na bolovanju na teret poslodavca, a drugi deo na teret RFZO, stoga ova lica bi ušla u broj zaposlenih po osnovu kojih se utvrđuje pravo na direktna davanja.

Fizička lica koja je privredni subjekt angažovao po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima ne smatraju se zaposlenim licima, stoga ona nisu od uticaja na broj zaposlenih po osnovu kojih se utvrđuje visina direktnih davanja. Isto tako važi i za zaposlene koji su na neplaćenom odsustvu i osnivača koji je kao zakonski zastupnik angažovan po osnovu ugovora o pravima i obavezama direktora van radnog odnosa.

Ukoliko ispunjavaju uslove predviđene Programom pravo na isplatu direktnih davanja mogu da koriste i:

1. preduzetnici,
2. preduzetnici poljoprivrednici i
3. preduzetnici paušalci koji su registrovali privremeni prekid obavljanja delatnosti najranije na dan stupanja na snagu Programa.

Kako se prihvataju direktna davanja?

Privredni subjekt u privatnom sektoru prihvata isplatu direktnih davanja tako što daje posebnu izjavu na portalu Poreske uprave ePorezi, koja se daje shodnom primenom propisa kojima se uređuje podnošenje poreskih prijava u elektronskom obliku.

Izjava se daje posebno za isplatu svakog direktnog davanja u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje direktno davanje. Najkasnije do poslednjeg dana u tom mesecu u skladu sa objašnjenjem koje će biti objavljeno na sajtu Poreske uprave. Znači, posebno treba podneti izjavu za april, maj i jun, pri čemu privredni subjekt može podneti izjavu i samo za jedan mesec, za dva ili sva tri meseca.

Privrednim subjektima u privatnom sektoru koji ne podnose Obrazac PPP-PD, odnosno koji nemaju zaposlene i nisu preduzetnici, odnosno preduzetnici poljoprivrednici koji su se opredelili za isplatu lične zarade, direktna davanja se isplaćuju bez davanja izjave o prihvatanju isplate direktnih davanja u rokovima i na način propisan Programom.

Kako će biti isplaćena direktna davanja?

Isplata direktnih davanja vršiće Uprava za trezor na posebne namenske COVID račune kod banke koja u momentu stupanja na snagu ovog Programa vodi tekući račun tog privrednog subjekta. U vezi sa time, privredni subjekt može imati samo jedan poseban račun za direktna davanja i to kod jedne banke.

Privredni subjekt koji u momentu stupanja na snagu Programa ima otvorene tekuće račune kod više banaka dužan je da najkasnije do 25. marta 2021. godine, putem elektronskih servisa Poreske uprave, dostavi podatak o nazivu banke iz prethodnog stava kod koje će mu biti otvoren COVID račun. Svi COVID računi biće otvoreni najkasnije do 31.03.2021. godine. Otvaraju se na osnovu podataka Poreske uprave. Isti će bankama biti dostavljeni preko Narodne banke Srbije, u elektronskom

obliku.

Otvaranjem posebnog COVID računa ne stiče se pravo na direktna davanja. Ovim se ostvaruje pravo na isplatu sredstava na taj račun po osnovu direktnih davanja, ako su ispunjeni uslovi propisani programom.

Uslovi za korišćenje direktnih davanja i kako se gubi pravo na korišćenje?

Privredni subjekti koji se odluče za korišćenje direktnih davanja, ne smeju:

smanjivati broj zaposlenih za više od 10% do dana isteka roka od 3 meseca od poslednje primljene isplate direktnih davanja (ne računajući zaposlene koji su sa privrednim subjektom u privatnom sektoru zaključili ugovor o radu na određeno vreme pre stupanja na snagu Programa za period koji se završava u periodu od dana stupanja na snagu Programa do isteka roka od tri meseca od poslednje isplate direktnih davanja),
vršiti isplatu dividende u periodu od dana stupanja Uredbe na snagu do kraja 2021. godine

Neispunjavanje bilo kog od navedenog uslova povlači sankcije u vidu ukidanja direktnog davanja privrednom subjektu. Ispravnost korišćenja sredstava će kontrolisati Poreska uprava svakog poslednjeg dana u mesecu počev od marta 2021. godine zaključno sa 30.09.2021. godine.

Privredni subjekti koji izgube pravo na direktna davanja propisana Programom dužni su da izvrše povraćaj direktnih davanja sa kamatom obračunatom po stopi po kojoj se vrši obračun kamate za kašnjenje u isplati poreskih obaveza, počev od dana kada su im isplaćena pojedinačna direktna davanja, a najkasnije u roku od pet dana od dana prestanka prava na korišćenje direktnih davanja (na račun otvoren za tu namenu kod Ministarstva finansija – Uprave za trezor).

Ukoliko privredni subjekt koji je izgubio pravo na direktna

davanja ne izvrši povraćaj sredstava, Poreska uprava će na osnovu rešenja izvršiti povraćaj sredstava. Za ovaj proces će se primenjivati propisi kojima se uređuju poreski postupak i poreska administracija.

Kontrola prenosa sredstava

Banke će imati važnu ulogu u kontroli. U slučaju da privredni subjekt usled nepravilnog izvršenja platne transakcije greškom prenese novčana sredstva sa COVID računa na tekuće račune lica kojima nisu namenjena sredstva po osnovu direktnog davanja, banke po dobijanju pismenog obaveštenja i zahteva privrednog subjekta koji je načinio grešku, sprovode analizu svakog konkretnog slučaja. U situacijama kada ocene da je u pitanju nenamerna greška privrednog subjekta i kada bez odlaganja taj subjekt želi da nadoknadi sredstva na namenskom računu, banke za potrebe vraćanja konkretnih novčanih sredstava na namenski račun uklanjaju sistemsku internu kontrolu i omogućavaju svom klijentu da uplati novčana sredstva koja je prethodno greškom preneo sa namenskog računa.

Zaključak

Važno je napomenuti da uplaćena novčana sredstva ne predstavljaju direktno davanje zaposlenom. To su direktna davanja privrednom subjektu koji ova sredstva može samo upotrebiti samo za isplate zarada i naknada zarada zaposlenima. Takođe, prilikom korišćenja direktnih davanja sa namenskog računa u momentu isplate zarada i naknada zarada zaposlenima, postoji obaveza obračuna i plaćanja poreza i doprinosa na zarade. To znači da ovaj iznos nije neoporeziv. Poslodavac može da izabere da li će dobijena direktna davanja prilikom isplate zaposlenima tretirati kao:

1. deo ugovorene zarade ili

2. kao uvećanje zarade (dodatna isplata).